

Forum Standaardisatie

Wilhelmina v Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag
Postbus 84011
2508 AA Den Haag
www.forumstandaardisatie.nl

notitie

FORUM STANDAARDISATIE

Agendapunt:	3. Lijst open standaarden		
Bijlagen:	Zie kolom hiernaast		
Aan:	Forum Standaardisatie		
Van:	Stuurgroep open standaarden		
Datum:	02-02-2012	Versie	1.0
Betreft:	Stand van zaken Open standaarden		

Bijlagen:

- A. *Onderzoeksvoorstel octrooien en standaarden*
- B. *Nieuwsbericht aanscherping 'pas toe of leg uit'*
- C. *Notitie beheerder OWMS*

Doel

U wordt gevraagd om in te stemmen met:

- 1) Onderzoeksopdracht octrooien en open standaarden [*bijlage A*]

U wordt gevraagd om kennis te nemen van:

- 2) Aanscherping 'pas toe of leg uit'
- 3) Status standaarden in procedure:
 - Lopende experttoetsingen
 - In procedure nemen uitgesteld:
 - NTA (*Nederlands XBRL-profiel*)
 - Semantisch Model e-factureren
 - Nieuwe aanmelding Afsprakenstelsel eHerkenning
- 4) Voortgang opvolging adoptie-adviezen:
 - IPv4/IPv6 (*internetadressen*)
 - OWMS (*vindbaarheid overheidsinformatie*)
- 5) Ontwikkelingen m.b.t. standaarden 'pas toe of leg uit'-lijst
 - Rol Forum Standaardisatie m.b.t. standaarden voor identitymanagement
 - Status STuF, NHR en Stelsel van Basisregistraties
 - Kadaster, open data en Geo-standaarden
 - Aangekondigde aanmelding nieuwe versie van Digikoppeling

Toelichting

Datum
2 februari 2012

Ter besluitvorming

Ad 1. Onderzoeksoopdracht octrooien en open standaarden [bijlage A]

In Europa vindt er discussie plaats over octrooien en open standaarden. Vooralsnog heeft Europa gekozen voor een minimum vereiste van (F)RAND wat betekent dat de octrooihouder royalties kan vragen. Nederland hanteert al jaren 'royalty free' als uitgangspunt voor open standaarden.

Het voorstel is om een juridisch/economisch onderzoek uit te laten voeren naar octrooien en open standaarden. Het doel van het onderzoek is dat het een basis moet bieden voor:

1. Een beter onderbouwd standpunt van Nederland rondom patenten en standaarden;
2. Continuering, aanscherping of aanpassing van het Nederlandse beleid rondom patenten en standaarden opdat doelstellingen (kostenbesparingen, innovatie, interoperabiliteit, leveranciersafhankelijkheid) maximaal worden bereikt.

Ter kennisneming

Ad 2. Aanscherping 'pas toe of leg uit' [bijlage B]

Onlangs is de rapportageplicht voor 'leg uit' opgenomen in de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV) van het ministerie van Financiën. Deze rapportageplicht moet ervoor zorgen dat het 'pas toe of leg uit'-principe beter wordt nageleefd door rijksoverheidsorganisaties en hun baten- en lastendiensten. De rapportageplicht geldt direct al voor de jaarverslagen over 2011. Dit is één van de maatregelen die het kabinet eind vorig jaar aankondigde om het 'pas toe of leg uit'-regime minder vrijblijvend te maken.

Ad 3. Status standaarden in procedure

Lopende experttoetsingen

Voor de volgende standaarden zijn de afgelopen periode experttoetsingen uitgevoerd:

- WSRP en alternatieve standaarden (*herbruikbare webcomponenten*);
- DKIM (*betrouwbare herkomst e-mail*);
- ODF1.2 (*nieuwe versie documentformaat*);
- SIKB (*bodem informatie*);
- DNSSEC (*beveiliging koppeling tussen domeinnamen en ip-adressen*);
- PDF/A-2 (*nieuwe versie duurzaam PDF-formaat*);
- VISI – *bouwprocesmanagement*

Aan het in procedure nemen van VISI had het Forum eind vorig jaar nadere voorwaarden gesteld (Forum-notitie FS35-12-05). De stuurgroep open standaarden heeft geconstateerd dat de beheerder CROW in voldoende mate de punten heeft opgepakt. De ontberekende documentatie is aangeleverd. Er is een beheerprocedure en het beheer

wordt op de website toegelicht. Over het op verzoek van het Forum Standaardisatie aangepaste financieringsmodel wordt 7 februari in de Bouwinformatieraad besloten.

Datum
2 februari 2012

De expertadviezen gaan van 13 februari tot 11 maart in publieke consultatie. De uitkomsten hiervan zullen in de Forum-vergadering van 17 april ter besluitvorming aan de orde komen.

Voor achtergrondinformatie zie:

<https://lijsten.forumstandaardisatie.nl/lijsten/open-standaarden/in-behandeling>

Experttoetsing NTA (Nederlands XBRL-profiel) uitgesteld

XBRL en het bijbehorende Dimensions staan sinds 17 april 2010 op de 'pas toe of leg uit'-lijst. Bij de opname heeft het College Standaardisatie een oproep gedaan aan SBR/Logius om binnen een jaar de Nederlandse Taxonomie (NT) aan te melden (Forum-notitie FS24-02-07).

SBR/Logius heeft per brief gemotiveerd waarom een opname van de NT niet passend is en heeft op 10 juni 2011 de Nederlandse Taxonomie Architectuur (NTA; Nederlands XBRL-profiel) aangemeld.

Het Forum Standaardisatie heeft eind 2011 ingestemd met het in procedure nemen van NTA onder de voorwaarde dat Logius/SBR over een tweetal in de intake geconstateerde aandachtspunten rapporteert. Het ging om punten m.b.t. het specificatiedocument en het beheerproces (zie Forum-notitie FS35-12-05).

Logius/SBR heeft laten weten meer tijd nodig te hebben om hieraan te kunnen voldoen. De programmamanager van Logius/SBR wil voor de Forum-vergadering van 17 april een schriftelijke rapportage sturen en wil daarnaast graag tijdens deze Forum-vergadering een mondelinge toelichting geven op SBR, de positie van de NTA en de status m.b.t. de geconstateerde aandachtspunten.

Experttoetsing Semantisch model e-factureren uitgesteld

Het Forum Standaardisatie heeft eind 2011 besloten om het Semantisch model e-factureren in procedure te nemen mits een zestal punten zou worden opgepakt. De stuurgroep open standaarden is positief over de ingezette lijn. Tegelijkertijd heeft de stuurgroep geconstateerd dat de standaard en de beheerprocedure op dit moment nog te weinig stevig ("te veel in beweging") zijn om nu te laten toetsen door een expertgroep. Details van het stuurgroepbesluit zijn gestuurd naar de aanmelder Logius/DigiInkoop. Aan Logius/DigiInkoop is verzocht om voor de Forum-vergadering (17 april) opnieuw te rapporteren over de voortgang.

Nieuwe aanmelding Afsprakenstelsel eHerkenning

Eind december 2011 heeft het Ministerie van EL&I "Afsprakenstelsel eHerkenning versie 1.2 / eHerkenning overheidskoppelvlak" aangemeld voor opname op de 'pas toe of leg uit'-lijst. Conform de procedure zal met de aanmelder een intakegesprek plaatsvinden. De uitkomsten van de intake zullen naar verwachting in de volgende Forum-vergadering aan de orde komen.

Ad 4. Voortgang opvolging adoptieadviezenDatum
2 februari 2012

- IPv4/IPv6 (*internetadressen*)
Bijeenkomst IPv6-nummerplanbeleid: Op 31 januari heeft het ministerie van BZK i.s.m. Logius een bijeenkomst over IPv6-nummerplanbeleid georganiseerd. Bij de bijeenkomst waren ook verschillende grote uitvoeringsorganisaties aanwezig. In de bijeenkomst zijn afspraken gemaakt over een gecoördineerde aanpak voor de aanvraag en inrichting van een IPv6-adressenreeks voor de centrale overheid.

IPv6-Manifest decentrale overheden: Mede op initiatief van BFS hebben TMA (Telecom Management Association), IMG100.000+ (de vereniging van automatiseringsmanagers van de grote gemeenten) en VIAG (Vereniging van coördinatoren I&A van Gemeenten) het IPv6 Manifest van de Nederlandse IPv6 Task Force ondertekend. De ondertekenaars roepen decentrale overheden op samen te werken, zodat zij in staat zijn IPv6 tijdig en kosteneffectief te introduceren. Zie: <http://new.ipv6-taskforce.nl/2012/01/tma-img100-000-en-viag-onderschrijven-belang-ipv6/>

- OWMS (*vindbaarheid overheidsinformatie*) [*bijlage C*]
Van de beheerder van OWMS is bijgaande notitie ontvangen over hoe men invulling wil geven aan de adviezen die het College Standaardisatie bij de opname van OWMS heeft gedaan. De stuurgroep open standaarden heeft de reactie bekeken. Aan drie adviezen wordt invulling gegeven conform de wens van het College. Bij advies C m.b.t. de waardelijsten is dat niet het geval.

Volgens de stuurgroep open standaarden is juist de semantiek die is vervat in waardelijsten van groot belang voor de bruikbare toepassing van OWMS. Bovendien is deze semantiek ook nuttig voor andere toepassingen buiten OWMS (bijv. in het geografisch domein). Om die reden is standaardisatie van de waardelijsten van groot belang. De waardelijsten kunnen, zoals de beheerder beschrijft, aan verandering onderhevig zijn en worden voor een deel bepaald door externe factoren (zoals gemeentelijke herindelingen). Dat doet niet af aan het feit dat een solide beheerproces ("hoe komen de waardelijsten tot stand?", "wie besluit?" etc.) rondom de waardelijsten ervoor zorgt dat deze maximale toegevoegde waarde kunnen hebben.

Het is allereerst van belang om te identificeren welke waardelijsten nu echt van grote waarde zijn voor de overheid ("kernwaardelijsten"). Het beheer op deze waardelijsten moet in ieder geval solide worden ingericht. Dat betekent niet dat ze perse onderdeel hoeven te worden van OWMS. Het voorgaande zal aan de beheerder van OWMS worden teruggekoppeld.

Datum
2 februari 2012

Ad 5. Ontwikkelingen m.b.t. standaarden 'pas toe of leg uit'-lijst

- Rol Forum Standaardisatie m.b.t. standaarden voor identitymanagement (mondelinge toelichting door Cor Franke)
- Status STuF, NHR en Stelsel van Basisregistraties (mondelinge toelichting door Cor Franke)
- Kadaster, open data en Geo-standaarden
Op verzoek van OpenStreetMap heeft het Kadaster begin 2012 een grote hoeveelheid gegevens als open data beschikbaar gesteld. Daarbij gaat het onder andere om gegevens over de exacte locatie van zaken zoals een wegdeel, spoorbaandeel, waterdeel, gebouw, terrein, inrichtingselement, reliëf, registratief gebied, geografisch gebied of functioneel gebied. Zie: <http://webwereld.nl/nieuws/109088/kadaster-geeft-gigabytes-aan-data-vrij.html>

Het is zeer positief dat het Kadaster deze stap zet. Gebleken is wel dat nog niet alle gegevens in de vorm van open standaarden beschikbaar zijn gesteld. Marcel Reuvers heeft hierover reeds contact gezocht met het Kadaster maar nog geen antwoord gekregen. Nico Westpalm van Hoorn zal het Kadaster hierover ook benaderen en hen uitnodigen om dit jaar een presentatie tijdens een Forum-vergadering te geven over hun acties en ambities met open data en open standaarden.

- Aangekondigde aanmelding nieuwe versie van Digikoppeling
Van Logius/Digikoppeling is het volgende bericht ontvangen:
"Digikoppeling is de 'postbode' voor de overheid. Digikoppeling bestaat uit een set standaarden voor elektronisch berichtenverkeer tussen overheidsorganisaties. De standaard is gebaseerd op internationale open standaarden: WUS voor bevragingen en ebMS voor betrouwbare transacties. Als overheidsorganisaties deze standaarden implementeren in hun eigen software, dan kunnen zij eenvoudig digitaal berichten uitwisselen met collega-overheidsorganisaties. Via Diginetwerk, internet of met een andere verbinding. In 2009 is de standaard door het College Standaardisatie verplicht gesteld voor alle overheden.

De standaard staat niet stil maar wordt door Logius onderhouden om invulling te geven aan veranderende behoeften en voortschrijden van de markt. Op dit moment is de nieuwste versie van Digikoppeling (versie 2.0) wel in het stelsel van basisregistraties maar nog niet door het Forum en College vastgesteld. Dit levert in de praktijk weinig problemen op maar is uiteindelijk verwarrend en daarom onwenselijk.

Logius wil het Forum en College vragen om als 'professionele beheerorganisatie' aangewezen te worden; zij wil daarmee volgende nieuwe versies zelfstandig vaststellen. Om aan de criteria hiervoor te voldoen heeft Logius het beheerproces van Digikoppeling uitgewerkt. Ter ondersteuning aan dit beheer biedt Logius ook een online-community waar belanghebbenden elkaar (en Logius) kunnen vinden. Ook is Logius gestart met een Centrum voor Standaarden om beheer van standaarden Logius-breed te uniformeren en naar een hoger kwaliteitsniveau te brengen. Dit centrum zal in een pilot haar richtlijnen

voor beheer (werktitel BOMOS 3) toetsen en verfijnen aan de praktijk van Digikoppeling zodat beiden naar een 'hoger niveau' getild worden.

Datum
2 feburari 2012

Logius wenst zich uiterlijk 30 april bij het Forum aan te melden zodat behandeling ten laatste in de Forum-vergadering van 30 oktober en de College-vergadering van 29 november kan plaatsvinden."